

**Politisk aftale mellem Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti),
Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om
dansk europapolitik i en globaliseret verden af 21. februar 2008**

Indledning

Med udvidelsen af EU med 12 nye lande står vi med et nyt og samlet EU. Den kolde krigs delte Europa er afløst af et demokratisk fællesskab mellem Europas stater og folk. Udvidelsen markerer opfyldelsen af hovedmålet for dansk europapolitik siden murens fald. Et demokratisk, samarbejdende og stærkt EU er i Danmarks interesse.

Det udvidede EU skal være åbent, effektivt og beslutningsdygtigt. Det er en forudsætning for, at vi fuldt ud kan udnytte de fordele, EU giver os. Derfor er det nødvendigt og rigtigt, at den ny traktat moderniserer grundlaget for det udvidede EU. Dermed er EU også rustet til den næste store udfordring – den globale udfordring.

EU er rammen om det fremtidige samarbejde i Europa. Et samarbejde, hvor resultaterne ikke kun skabes i brydningen mellem nationale interesser, men også i brydningen mellem politiske holdninger på tværs af grænserne. EU er ikke et ideologisk projekt, men en fællesramme for en politisk indsats.

Danmarks holdning i EU fastlægges gennem en politisk proces herhjemme. Partierne bag aftalen indtager forskellige holdninger i dette arbejde, og forskellige holdninger når de arbejder i Europa-Parlamentet. Denne aftale ændrer ikke ved dette men opstiller nogle overordnede mål om, hvordan de nye rammer for EU-samarbejdet skal udnyttes.

Lissabon-traktaten

Lissabon-traktaten fuldender det arbejde, der blev indledt med Amsterdam- og Nice-traktaterne. Resultatet er blevet en god traktat, som afklarer EU's mål og opbygning og beføjelser. Lissabon-traktaten er en traditionel ændringstraktat, der ændrer og tilføjer bestemmelser i de grundlæggende EU-traktater, der fortsat består.

Lissabon-traktaten skal godkendes i alle medlemsstater i overensstemmelse med hver medlemsstats egen forfatning, for Danmarks vedkommende grundloven.

Vi er enige om, at Lissabon-traktaten rummer en række væsentlige fremskridt for Danmark og for Europa:

- Det fastslås, at lovgivning i EU skal foregå i fuld åbenhed. Både i Europa-Parlamentet og i Ministerrådet. Den demokratiske proces i EU fremmes også ved den rolle og de muligheder, som de nationale parlamenter tildeles (særligt ved de såkaldte gule og orange kort) ved at

Europa-Parlamentet får større medindflydelse, og ved indførelsen af borgerinitiativet, hvorefter en million EU-borgere kan opfordre Kommissionen til at fremsætte et EU-forslag på et konkret område.

- Traktaten sikrer, at det udvidede EU kan fungere mere effektivt. Beslutningsprocedurerne forenkles og effektiviseres, så EU bedre kan levere de nødvendige resultater også med 27 eller flere medlemslande.
- EU bliver bedre rustet til at håndtere globaliseringen. EU's evne til at fremføre vores fælles synspunkter internationalt styrkes. Samtidig styrkes EU's evne til at påtage sig krisestyringsopgaver på grundlag af frivillige bidrag fra medlemslandene. EU får status af juridisk person, således at EU kan optræde samlet i forhold til omverdenen, herunder når EU indgår internationale aftaler. Globalisering kræver et system af globale aftaler til beskyttelse af de fattige landes udviklingsmuligheder og af klima, miljø, sundhed, forbruger og arbejdstagerrettigheder. Derfor er det positivt, at EU's muligheder for at være en drivende kraft i globale forhandlinger forbedres. Tilsvarende kan EU i større udstrækning påtage sig en ledende rolle, når det gælder global indsats mod terror, grænseoverskridende forbrydelser og epidemier.
- Det slås fast, at EU er et samarbejde mellem selvstændige stater. Samtidig gøres det klart, at ethvert medlemsland frit kan melde sig ud af samarbejdet.
- Arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene tydeliggøres og præciseres.
- EU's mål og værdier klargøres og gives en langt mere fremtrædende plads i nye samlende bestemmelser i traktatgrundlaget. Det understreges, at EU bygger på demokrati, frihed, retsstaten og ligestilling og på respekt for menneskerettighederne, herunder mindretalsrettigheder, og den menneskelige værdighed. EU arbejder bl.a. for sociale fremskridt, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse og for et indre marked baseret bl.a. på en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne.

En ny og aktiv dansk europapolitik

Lissabon-traktaten er et redskab. De konkrete resultater til gavn for Europas befolkninger og stater skabes i den politiske og demokratiske proces, som foregår i medlemslandene og i EU's institutioner inden for de rammer, som fastlægges af traktaten.

Traktaten er et godt grundlag for Danmarks aktive og ligeværdige deltagelse i det europæiske samarbejde. Traktaten giver Danmark gode muligheder for at fortsætte arbejdet for de overordnede europapolitiske mål, som partierne bag denne aftale deler.

- Vi konstaterer, at globaliseringen fundamentalt ændrer vilkårene for den internationale markedsøkonomi og dets aktører. Varer, teknologi og arbejdspladser flytter hurtigere over grænserne end nogensinde tidligere. Det stiller krav til Europas konkurrenceevne, som vi vil arbejde for at styrke. EU skal fortsat være med til at fremme vækst, lige muligheder, en

veluddannet arbejdsstyrke og skabe flere arbejdspladser. Vi ønsker derfor en øget satsning på forskning, udvikling, innovation og uddannelse, der fremmer områder som grøn teknologi. EU's indre marked vil udgøre det centrale afsæt for EU's fortsatte integration i og påvirkning af en åben og global markedsøkonomi. Det indre marked er til gavn for forbrugerne, og derfor vil vi arbejde for, at udformningen af de fælles regler sikrer et reelt indre marked med lige konkurrencevilkår og uden kunstige prisskel ved grænserne, og hvor miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse opprioriteres.

- Vi skal bruge EU til at fremme en økonomisk og socialt bæredygtig udvikling. EU skal anvendes til at sikre rammerne for de europæiske velfærdssamfund. EU skal herigennem styrke mulighederne for, at vi kan bevare den danske velfærdsmodel. Indretningen af velfærdssamfundet vil fortsat være en national opgave. Partierne lægger vægt på at fastholde grundlaget for finansieringen af velfærdssamfundet, herunder ved at bekæmpe skatteunddragelse.
- Med globaliseringen stilles krav til et effektivt internationalt aftalesystem på handelsområdet. Vi vil arbejde for, at Folketinget inddrages tidligt i forhold til påbegyndelse af forhandlinger om nye handelsaftaler.
- Globale klimaforandringer er i gang, og der er behov for en global indsats for at imødegå denne udvikling. Derfor er det positivt, at Lissabon-traktaten understreger, at bekæmpelse af klimaforandringer, som en del af miljøpolitikken, skal indgå som et hensyn i alle Unionens politikker. Danmark vil føre en ambitiøs klima- og energipolitik. EU har sat sig ambitiøse politiske mål indenfor klima og energiområdet. Vi finder det vigtigt, at EU fastholder 2-gradersmålsætningen og beslutningen om, at EU-landene vil reducere deres CO₂-udledninger med 20 % i 2020 – eller med 30 % som led i en global aftale. Vi vil arbejde aktivt for, at disse mål bliver omsat til forpligtende aftaler vedrørende klima, energieffektivisering og udbredelse af vedvarende energi. Ikke mindst vil vi arbejde målrettet for, at EU går i spidsen for arbejdet med at opnå enighed om en ambitiøs, bindende og global aftale om reduktion af drivhusgasser i god tid før Kyoto-aftalens første fase udløber i 2012 og helst på FN-topmødet i København i 2009. Vi vil arbejde for, at der udvikles en bæredygtigt europæisk energipolitik, som udover at bidrage til klimamålsætningerne gør op med afhængigheden af olie og gas fra ustabile og udemokratiske regimer. Vi skal også bruge EU til at fremme en miljømæssig bæredygtig udvikling gennem et målrettet arbejde for at løfte beskyttelsesniveauet i hele EU og for løbende at forbedre miljøkvaliteten.
- I kølvandet på globaliseringen har vi været vidne til en vækst i den grænseoverskridende organiserede kriminalitet ikke mindst kvindehandel, narkotika, svindel og den internationale terrorisme. Der er behov for et effektivt europæisk modsvar. Vi vil arbejde for en styrket indsats i EU mod grænseoverskridende kriminalitet og terror – i respekt for den enkeltes retssikkerhed - til gavn for det enkelte menneskes sikkerhed og tryghed.

- Vi ser også gerne, at EU spiller en større rolle i indsatsen for at løse flygtningeproblemer og bekæmpelse af ulovlig indvandring.
- På det indre finansmarked er det af hensyn til lige konkurrencevilkår nødvendigt, at der stilles EU-krav om åbenhed til kapital- og hedgefonde, som svarer til de krav, der gælder for andre selskabsformer og investeringsforeninger.
- Vi noterer os med tilfredshed, at Lissabon-traktaten udstyrer EU med en række nye instrumenter, der fremmer sammenhængen og effektiviteten i EU's optræden udadtil. Det gælder f.eks. styrkelsen af EU's udenrigsrepræsentant, der bistås af en fælles udenrigstjeneste. Vi vil arbejde for, at EU udnytter disse instrumenter og påtager sig et større globalt ansvar og en mere aktiv profil i internationale anliggender. Vi vil arbejde aktivt for en flerstrengt indsats, hvor vi anvender EU i arbejdet for fred, nedrustning og stabilitet, i styrkelse af demokrati, menneskerettigheder og den internationale retsorden, i forebyggelsen og bekæmpelsen af terror, i bestræbelserne på at skabe udvikling og bekæmpe nød og fattigdom i verden. EU skal også styrke den civile krisestyringskapacitet. Vi ønsker, at Danmark skal spille en konstruktiv og aktiv rolle i denne udvikling.
- Vi skal målrettet understøtte EU's nabolandes ønske om et tættere samarbejde, herunder inddragelse i EU's programmer og adgang til EU's markeder i takt med fremskridt i landenes reformbestræbelser. Udvidelsesprocessen forsætter inden for de aftalte rammer, og der er i den forbindelse et klart medlemsperspektiv for Vestbalkan. Samtidig noterer vi os med tilfredshed, at EU's sikkerheds- og forsvarsdimension udvikles i overensstemmelse med principperne i FN-pagten og på grundlag af traktatens præciseringer.
- Traktaten sætter rammerne for civile og militære operationer uden for EU's områder. Dvs. aktioner på nedrustningsområdet, humanitære opgaver og redningsopgaver, rådgivnings- og bistandsopgaver på det militære område, konfliktforebyggelse og fredsbevarende opgaver og kampstyrkernes opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse og stabiliseringsoperationer. Traktaten fastslår, at NATO for Danmark og de andre stater, der er medlem af NATO, forsat er grundlaget for det kollektive forsvar. Traktaten indebærer ikke skabelse af en europæisk hær og ændrer ikke ved regeringens og Folketingets eneret til at udsende danske tropper som fastsat i grundloven. Traktatens forpligtelse til forbedring af militære kapaciteter medfører ikke, at dette skal ske ved en forøgelse af militærbudgetterne. Målet kan nås på anden vis. Det vil forsat være medlemslandene, der selv fastlægger deres nationale forsvarsbudgetter. I den forbindelse erindres om, at det danske forsvarsforbehold bevares i den nye traktat.
- Vi vil aktivt følge EU-domstolens arbejde og udnytte mulighederne for at gøre danske synspunkter gældende i principielle sager for dermed at præge retsudviklingen i EU. Det gælder endvidere i sager af særlig relevans for Danmark. Folketinget bør løbende orienteres om Domstolens virksomhed, bl.a. for at sikre Folketingets mulighed for at drøfte

håndteringen af nye principielle sager og domme med relevante ministre i Folketingets Europaudvalg.

- Vi lægger vægt på, at EU's Charter om grundlæggende rettigheder gøres retligt bindende med Lissabon-traktaten. Det er med til at tydeliggøre, at EU's institutioner er forpligtede til at efterleve og sikre borgernes rettigheder og kun kan handle i respekt for menneskerettighederne, uden at det på nogen måde udvider EU's, herunder EU-Domstolens, kompetence.
- Med Lissabon-traktaten er der skabt rammerne for et mere åbent, demokratisk og borgernært EU. Alle EU's institutioner underlægges krav om åbenhed, Europa-Parlamentets beføjelser udvides, de nationale parlamenters kontrol styrkes, og der skabes rum for, at EU's borgere mere direkte kan deltage i det demokratiske liv. Vi vil arbejde for og understøtte initiativer, der fremmer, at disse forbedrede rammer udnyttes til fulde.
- Vi vil fortsat arbejde for at sikre, at EU-politikken integreres systematisk i Folketingets arbejde, så Folketinget får bedre muligheder for tidligt at få indflydelse på EU-politikken

En traktat med tilpasningsmuligheder

Vi finder, at der med traktaten er skabt et grundlag, der i en længere årrække kan danne en effektiv, demokratisk og gennemsigtig ramme for EU's fremtidige udvikling. I de kommende år skal vi fokusere på at styrke samarbejdet om at skabe konkrete resultater, og vi skal sikre, at EU bedst muligt kan håndtere globaliseringens muligheder og udfordringer. Vi er derfor tilfredse med, at Lissabon-traktaten på flere punkter rummer nye tilpasningsmuligheder.

Traktatændringer

Efter Lissabon-traktaten er de to grundlæggende traktater hhv. Traktat om den Europæiske Union (EU-traktaten) og Traktat om den Europæiske Unions Funktionsmåde (EUF-traktaten). Lissabon-traktaten indfører i EU-traktaten artikel 48, stk. 6 (art. 48, stk. 6)¹ en ny bestemmelse om, at man kan gennemføre ændringer i traktatbestemmelserne om EU's interne politikker uden indkaldelse af en regeringskonference eller et konvent. Ændringerne kan ikke give EU mere kompetence, og en beslutning vil kræve enstemmighed i Det Europæiske Råd og efterfølgende ratifikation efter de forfatningsmæssige bestemmelser i hvert enkelt land. Der er således sikret en dobbelt dansk vetoret på samme måde som med den almindelige traktatændringsprocedure.

Flertalsafgørelser

I et EU med 27 eller flere medlemslande må udgangspunktet være, at beslutninger træffes med kvalificeret flertal. Men på enkelte områder har det været vigtigt for flere lande at fastholde enstemmighed.

¹ Traktatbestemmelser angives først, som de umiddelbart følger af Lissabon-traktaten, dernæst i parentes, som de følger af Lissabon-traktatens sammenligningstabel. Det vil være de sidstnævnte artikelnumre, der vil blive anvendt i sammenskrevne udgaver af EU's traktatgrundlag.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik udgør i den forbindelse et særligt område. EU skal påtage sig et større ansvar internationalt. Vi er derfor tilfredse med, at Lissabon-traktaten indebærer, at flere afgørelser træffes med kvalificeret flertal. Hovedreglen er dog fortsat enstemmighed, ligesom de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vedtages med enstemmighed uden mulighed for at overgå til kvalificeret flertal. På områder, hvor der kan træffes afgørelse med kvalificeret flertal, gør traktaten det muligt for et enkelt land af vitale årsager i sidste ende at sikre afstemning med enstemmighed. EU kan ikke pålægge et land en bestemt udenrigspolitik, ligesom ét land ikke bør hindre de øvrige i at føre en bestemt udenrigspolitik.

Vi finder det på sin plads, at traktaten indeholder muligheder for, at medlemsstaterne med enstemmighed senere kan beslutte, at man på visse områder overgår fra enstemmighed til kvalificeret flertal eller fra en særlig lovgivningsprocedure for Rådet til den almindelige lovgivningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere.² Vi ser gerne denne mulighed udnyttet til at overgå til flertalsafgørelser på flere områder, f.eks.

- Minimumssatser for miljøafgifter, EUF-traktaten artikel 175, stk. 2 (art. 192)
- Minimumssatser for energiafgifter, EUF-traktaten artikel 176A, stk. 3 (art. 194)
- Bekæmpelse af forskellige former for diskrimination, EUF-traktaten artikel 16E, stk. 1 (art. 19), og
- Beslutninger om EU's flerårige finansielle ramme, EUF-traktaten art. 270a, stk. 2 (art. 312)

Vi er enige om, at loven om Danmarks ratifikation af Lissabon-traktaten skal indeholde en bestemmelse om, at Folketinget i alle tilfælde skal give samtykke til at benytte muligheden for at overgå til kvalificeret flertal eller den almindelige lovgivningsprocedure. Vi er også enige om, at vi vil gennemføre tætte konsultationer mellem partierne i hvert enkelt tilfælde.

² Der er tale om dels en generel mulighed for at ændre beslutningsprocedurer inden for EU's politikker og funktionsmåder i EU-traktaten art. 48, stk. 7, dels muligheder for specifikke beslutninger herom inden for dele af social- og arbejdsmarkedspolitikken EUF-traktaten art. 137, stk. 2 (art. 153), dele af miljøpolitikken, EUF-traktaten art. 175, stk. 2 (art. 192), dele af civilretten, EUF-traktaten art. 65, stk. 3 (art. 81, stk. 3) [*vedr. familieretten er der med Lissabon til forskel fra forfatningen indført vetoet for nationale parlamenter*], dele af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, EU-traktaten art. 15b, stk. 3 (art. 31), den flerårige finansielle ramme, EUF-traktaten art. 270a, stk. 2 (art. 312) samt beslutningsprocedurer inden for et forstærket samarbejde, EUF-traktaten art. 280H (art. 333). Reglen kan ikke anvendes for beslutninger med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet. Traktatbestemmelser, der forudsætter særskilt national ratifikation, vil i sagens natur kræve, at alle medlemslande er enige. Det gælder f.eks. supplerung af unionsborgerskabsrettigheder, EUF-traktaten art. 22 (art. 25) og valgordningen for Europa-Parlamentet. Overgang til kvalificeret flertal eller indførelse af den almindelige lovgivningsprocedure på disse områder giver således ikke mening. Den beskrevne procedure mellem aftalepartierne for anvendelse af og EU-traktaten art 48, stk. 7 (art. 48), og de specifikke muligheder for overgang til kvalificeret flertal eller den almindelige lovgivningsprocedure vil finde tilsvarende anvendelse, hvis ændringen af beslutningsprocedurer sker på grundlag af den forenkledte traktatændringsprocedure i EU-traktaten art.48, stk. 6 (art. 48).

Muligheden for at overgå til kvalificeret flertal eller til den almindelige lovgivningsprocedure eksisterer også på områder, hvor særlige forhold gør det nødvendigt at overveje en sådan beslutning nøje. Det gælder f.eks. muligheden i EUF-traktaten artikel 105, stk. 6 (art. 127) for senere at overdrage tilsynet med visse finansielle institutioner til Den Europæiske Centralbank, i hvis Styrelsesråd Danmark ikke er repræsenteret, så længe Danmark står uden for euro-samarbejdet. Det gælder også på centrale dele af social- og arbejdsmarkedspolitikken, visse dele af den fælles handelspolitik og på dele af skatteområdet, hvor den danske velfærdsmodel betyder, at Danmark bør udvise særlig opmærksomhed.

Inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken er vi således tilfredse med, at EUF-traktaten artikel 137 (art. 153) fastholder enstemmighed ved beslutninger om beskyttelse af arbejdstagere ved:

- Arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse (stk. 1c),
- Ophævelse af en arbejdskontrakt (stk. 1d),
- Repræsentation af og kollektiv forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser (stk. 1f), samt for
- Beskæftigelsesvilkår for tredjelandsstatsborgere (stk. 1g).

Vi er enige om, at vi ikke vil støtte overgang til kvalificeret flertal eller almindelig lovgivningsprocedure på disse områder, hvis et af partierne bag denne aftale fortsat modsætter sig det pågældende forslag efter konsultationer mellem partierne. Vi er enige om, at den samme ordning skal gælde regulering af spørgsmål efter EUF-traktaten art. 18, stk. 3, der vedrører social sikring eller social beskyttelse. Såfremt et parti har modsat sig et forslag, er vi enige om, at vi vil konsultere på ny, hvis der sker væsentlige ændringer i forudsætningerne for afvisningen af det pågældende forslag.

Vi er også tilfredse med, at traktatgrundlaget understreger arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter. Som led heri fastholdes i EUF-traktaten artikel 138 (art 154) og artikel 139 (art. 155) arbejdsmarkedsparternes adgang til at indgå frivillige overenskomstaftaler på EU-plan om social- og arbejdsmarkedspolitikken samt deres adgang til frit at vælge, om aftalerne skal gennemføres af EU. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at det som hidtil overlades til medlemsstaterne selv at vælge form og midler for gennemførelsen, og at det danske aftalesystem på arbejdsmarkedet fastholdes. I den forbindelse lægger partierne stor vægt på at fastholde retten til at foretage kollektive kampskridt, der er en vigtig del af den danske arbejdsmarkedsmodel. Partierne vil derfor vende sig mod EU-tiltag, der er i modstrid med konfliktretten.

Når det gælder tjenesteydelser, er vi tilfredse med, at Lissabon-traktaten ikke ændrer på EU's kompetence i forhold til tjenesteydelser inden for det indre marked, ligesom Traktaten fastholder definitionen af, hvad der i henhold til traktaterne forstås ved en tjenesteydelse, jf. bestemmelserne i EUF-traktatens kapitel om tjenesteydelser. Vi er ligeledes tilfredse med, at Lissabon-traktaten

uændret fastholder, at medlemsstaterne selv bestemmer deres ejendomsretlige ordninger, jf. EUF-traktaten artikel 295 (art. 345).

Når det gælder handel med tjenesteydelser understreger EUF-traktaten artikel 188C (art. 207) om den fælles handelspolitik, at EU ikke via handelspolitikken må ændre på kompetencefordelingen mellem EU og medlemslandene. Det gælder også forhandling og indgåelse af handelsaftaler om tjenesteydelser på det kulturelle og audiovisuelle område, samt social-, uddannelses- og sundhedsområdet. Vi er tilfredse med, at EU's eksterne kompetence vedrørende tjenesteydelser i medfør af EUF-traktaten artikel 188C (art. 207) ikke kan række ud over EU's interne kompetence vedrørende tjenesteydelser på bl.a. det kulturelle og audiovisuelle område, samt det sociale, uddannelses- og sundhedsmæssige område.

Vi er i den forbindelse enige om, at vi om nødvendigt vil udnytte muligheden i EUF-traktaten artikel 188N, stk. 11 (art. 218, stk. 11) for at indhente en udtalelse fra EU-domstolen, hvis vi mener, at en handelsaftale vil indebære harmonisering på et område, hvor traktaten udelukker harmonisering. Hvis Domstolen deler denne opfattelse, vil aftalen ikke kunne træde i kraft, medmindre den ændres.

Som noget nyt i medfør af Lissabon-traktaten, skal Kommissionen i hvert enkelt tilfælde nøje overveje, om den nationale tilrettelæggelse og levering af sociale, sundhedsmæssige og uddannelsesmæssige tjenesteydelser kan forstyrres alvorligt, og om medlemsstaternes ansvar for levering heraf bringes i fare. Tilsvarende skal Kommissionen ligeledes som noget nyt i forbindelse med handelsaftaler om tjenesteydelser på det kulturelle og audiovisuelle område nøje overveje, om den kulturelle og sproglige mangfoldighed i EU bringes i fare. Vi er enige om, at vi vil afvise eventuelle forslag om overgang til flertalsafgørelser på disse områder, såfremt blot et af partierne bag denne aftale modsætter sig det pågældende forslag efter konsultation mellem partierne.

Vi mener, at en styrkelse af EU-samarbejdet på visse skatteområder er i Danmarks interesse. Det gælder bl.a.:

- Fastsættelse og harmonisering af minimumssatser for indirekte afgifter, jf. EUF-traktaten artikel 93 (art. 113), og
- Samarbejde om skatte- og afgiftsunddragelse og -undgåelse samt administrativt samarbejde, jf. EUF-traktaten artikel III-171 og III-173 93 og 95 (art. 113 og 115)

På disse områder er vi derfor indstillet på at støtte eventuelle forslag om overgang til flertalsafgørelser eller almindelig lovgivningsprocedure.

På visse andre skatteområder vil vi imidlertid afvise eventuelle forslag om overgang til flertalsafgørelser eller almindelig lovgivningsprocedure inden for EUF-traktaten artikel 93 (art 113) og EUF-traktaten artikel 95 (art. 115), såfremt blot ét af partierne bag denne aftale modsætter sig det pågældende forslag efter konsultationer mellem partierne. Det gælder forslag om overgang til flertalsafgørelser eller almindelig lovgivningsprocedure, der kan vedrøre:

- Direkte personskatter, EUF-traktaten artikel 95 art. 115, samt
- Harmonisering af indirekte afgifter, bortset fra minimumsharmonisering, EUF-traktaten artikel 93 (art. 113).

Det samme gælder for forslag om overgang til flertalsafgørelser eller almindelig lovgivningsprocedure, som angår tilnærmelse af lovgivning, der direkte indvirker på det fælles markeds oprettelse eller funktion i medfør af EUF-traktaten artikel 95 (art. 115). Undtaget er dog overgang til flertalsafgørelser eller almindelig lovgivningsprocedure vedrørende opdatering af Partnerskabs- og Samarbejdsaftaler med tredjelande samt skattespørgsmål, der ikke vedrører direkte personskatter.

Såfremt et parti har modsat sig et forslag, er vi enige om, at vi vil konsultere på ny, hvis der sker væsentlige ændringer i forudsætningerne for afvisningen af det pågældende forslag.

Vandrende arbejdstagere

Vi er enige om, at der i det indre marked er behov for at kunne koordinere de sociale og sikringsordninger for vandrende arbejdstagere. Samtidig er vi af den faste overbevisning, at indretningen og finansieringen af de enkelte medlemslandes velfærdssystemer først og fremmest er en national opgave.

Bestemmelsen i EUF-traktaten artikel 42 (art. 48) om social sikring gør det muligt med kvalificeret flertal at vedtage ordninger om beregning om udbetaling af ydelser til vandrende arbejdstagere i EU. Bestemmelsen indeholder samtidig en effektiv nødbremse, der gør det muligt at henvise et forslag, der berører vigtige aspekter af det sociale sikringssystem eller dets finansielle balance, til behandling i Det Europæiske Råd, som træffer afgørelse ved konsensus. Inden fastlæggelse af Danmarks holdning til et forslag på dette område vil regeringen naturligvis som hidtil skulle vurdere konsekvenserne af forslaget og indhente forhandlingsoplæg i Folketingets Europaudvalg. Vi er enige om, at vi vil gennemføre tætte konsultationer mellem partierne bag aftalen om ethvert forslag med hjemmel i EUF-traktaten artikel 42 (art. 48) med henblik på at sikre, at forslaget ikke berører vigtige aspekter af Danmarks sociale sikringssystem eller dets finansielle balance.

Hvis et forslag efter en sagkyndig vurdering, om nødvendigt med inddragelse af ekstern ekspertise, vurderes at berøre vigtige aspekter af Danmarks sociale sikringssystem eller dets finansielle balance, er vi enige om at insistere på, at forslaget behandles i Det Europæiske Råd, og at Danmark modsætter sig en vedtagelse af forslaget. Såfremt der skønnes behov for inddragelse af ekstern ekspertise til brug for den sagkyndige vurdering, udpeges de relevante sagkyndige efter enighed mellem partierne. I tilfælde, hvor den sagkyndige vurdering rejser begrundet tvivl om, hvorvidt et forslag risikerer at berøre vigtige aspekter af det sociale sikringssystem eller dets finansielle balance, kan ethvert parti i kredsen kræve nødbremsen anvendt. Hvis der sker ændringer i væsentlige forudsætninger for vurderingerne, herunder hvis Kommissionen ændrer sit forslag, er vi enige om på ny at tage stilling til spørgsmålet. Ethvert aftale parti kan kræve fornyet vurdering, hvis det anser de politiske forudsætninger for væsentligt ændret.

Danmarks særlige stilling

De danske forbehold er fastlagt i Edinburgh-afgørelsen og suppleret af en særlig protokol til Amsterdam-traktaten. De danske særordninger kan ikke ændres uden dansk samtykke og bevares derfor, så længe Danmark ønsker det. Danmark tilkendegav i Edinburgh, at vi ikke vil forhindre de andre lande i at udvikle samarbejdet på de områder, hvor vi har forbehold.

Forbeholdene er fastholdt med den nye traktat. Samtidig er der med Lissabon-traktaten skabt mulighed for, at Danmarks forbehold vedrørende EU-samarbejdet om retlige og indre anliggender kan ændres, såfremt det godkendes ved en folkeafstemning. Det betyder i givet fald, at Danmark fra sag til sag tager stilling til deltagelse i samarbejdet på dette område.

Det er helt afgørende, at dansk EU-politik også på disse områder hviler på det nødvendige folkelige fundament. En ændring af Danmarks særlige stilling kan kun ske ved senere, særskilt folkeafstemning.

Aftalens Status

Aftalen er udtryk for en grundlæggende politisk forståelse mellem de deltagende partier på de områder, aftalen dækker. Aftalen indgår i Europaudvalgets betænkning over lovforslaget om ratifikation af Lissabon-traktaten.

Aftalen gælder, så længe som den traktat, der blev undertegnet i Lissabon den 13. december 2007. En ændring af aftalen forudsætter enighed mellem aftalepartierne.